

Frederiksberg Lærereforening

Skriftlig beretning 2021

Frederiksberg, marts 2021

Kære kolleger

Som alt andet er dette års skriftlige beretning præget af corona. Derfor er den i år i A4-format frem for i plakatstørrelse som i de sidste mange år. Det er mit håb, at foreningens medlemmer stadig får et overskueligt overblik over foreningens virke det forgangne år samtidig med, at formatet passer bedre til den digitale virkelighed, dette års generalforsamling også er præget af.

Beretningen er delt i 3 temaer. Corona er det tema, der fylder mest, fordi det har været så stor en del af dette år. Men også arbejdstidsaftale og inklusion har været vigtige temaer i årets arbejde i FLF.

Jeg vil dog, inden disse temaer bearbejdes, starte med at knytte et par ord til Johanneskolen, som efter sommerferien 2020 ikke længere er en del af Frederiksberg Lærerforening (FLF) og Danmarks Lærerforening (DLF). Vi markerede dette farvel på vores udskudte generalforsamling den 19. august 2020, men en så markant begivenhed hører også med i en skriftlig beretning for det år, der er gået.

DLF's aftaler om grænsedragning med andre underviserorganisationer tilskriver, at DLF kun organiserer lærere og børnehaveklasseledere på private skoler, som har en gymnasieoverbygning. Der var derfor ikke nogen vej tilbage, da Johanneskolen i foråret 2020 valgte at lukke sit gymnasium på grund af manglende elevgrundlag.

Vores kolleger på Johanneskolen hører nu til i Frie Skolers Lærerforening. Og selvom jeg ved, at lysten til at skifte organisation ikke var stor blandt kollegerne på Johanneskolen, er jeg stolt over, at alle vores medlemmer lod sig overflytte til Frie Skoler. Det giver skolens tillidsvalgte det bedste afsæt for det videre arbejde. Desuden er det ikke bare grundlæggende vigtigt, at man er fagligt organiseret, men også at man er organiseret det rigtige sted. Og da lærerne på Johanneskolen pr. 1. august 2020 ikke længere arbejder på en DLF-overenskomst, har FLF ikke længere den fornødne legitimitet til at repræsentere og organisere kollegerne på Johanneskolen. Det har Frie Skolers Lærerforening.

Det betyder jo ikke, at det er let eller rart at sige farvel. Johanneskolen har altid været en aktiv og vigtig del af Frederiksberg Lærerforening og har gennem tiden sat sit præg på foreningsarbejdet fx med flere repræsentanter i foreningens bestyrelse. Så det er en aktiv og vigtig del af vores forening, vi har sagt farvel til.

Hermed ønsker vi i FLF vores kolleger på Johanneskolen god vind fremover – og måske på gensyn i fremtiden.

Lasse Hansen

Formand

Corona

Marts til juni 2020

Fra den 16. marts 2020 er alle skoler og arbejdspladser, hvor FLF organiserer medarbejdere, omfattet af nedlukningen, der er meddelt af statsministeren den 11. marts 2020.

I den første del af nedlukningen, hvor alt er uprøvet og nyt, oplever foreningens tillidsrepræsentanter, at skolernes ledelser arbejder hårdt sammen med medarbejderne for at sætte meningsfulde rammer for undervisningen.

FLF tager i den indledende fase af nedlukningen initiativ til dialog med Frederiksberg Kommune, som er enig med foreningen i, at skolernes praksis bør tage udgangspunkt i det meningsfulde og mulige i en svær situation, hvor meget få har erfaringer med digital/virtuel undervisning og fjern- og nødundervisning.

Frederiksberg Kommune sender dog en række mål for nødundervisningen ud til skolerne. Nogle ledere sender disse mål videre til alle lærere. FLF går ind i sagen, og kommunen præciserer, at målene ikke skal forstås som krav men som punkter, ledelsen skal arbejde hen imod. Dog har udsendelsen af målene afstedkommet unødige og ikke meningsfulde tilpasninger på enkelte skoler.

I den første periode af coronakrisen er FLF ydermere i tæt kontakt med kommunen angående både brug af fælleserklæringen¹, håndtering af ubrugt ferie og 6. ferieuge, brug af private telefoner i arbejdstiden samt opgørelse af arbejdstiden i hjemsendelsesperioden.

På trods af appel fra FLF om tæt dialog ifm. genåbningen af skolerne for 0.-5. klasse kan skolernes medarbejdere og de faglige organisationer den 8. april 2020 læse nyheden om Frederiksberg Kommunes håndtering af den forestående genåbning på borgmesterens facebookside. Der er dog i første omgang tale om en fornuftig håndtering af genåbningen: Man giver skolerne god tid til at iværksætte tiltag, der sikrer, at man kan overholde myndighedernes anbefalinger. Således genåbner skolerne for de mindste elever på Frederiksberg den 20. april.

FLF er igen i tæt dialog med forvaltningen og foreningens tillidsrepræsentanter for at danne sig et overblik over, hvordan den enkelte skole håndterer både arbejde med smitteforebyggende tiltag som håndvask, holddeling og rengøring, og om hvordan skolerne arbejder med organiseringen af skoledagen og lærernes arbejde.

Foreningen og FLF aftaler at se bort fra formkravet til opgaveoversigten, som er aftalt i Fælles Forståelse, fordi det vurderes, at medarbejderne i genåbningsperioden har mere brug for en synlig ledelse, der bruger energien på at løse opgaver i forbindelse med genåbningen, frem for at udarbejde nye, individuelle opgaveoversigter i TRIO.

Nogle ledere er dog af den opfattelse, at opgaveoversigten er suspenderet, og at det derfor er legitimt at udvide lærernes undervisningstid uden at være i dialog om sammenhæng mellem tid og opgaver. Dette har dog aldrig været tilfældet. Alle love, aftaler og overenskomster gælder også under coronakrisen. Tydelighed om den nye rammesætning for arbejdet kommer mange steder relativt hurtigt på plads, mens der ikke sættes de nødvendige rammer op for hverken lærernes arbejdstid eller elevernes skoledag.

Forvaltningen forsikrer FLF om, at ingen lærere eller børnehaveklasseledere skal undervise mere end oprindeligt planlagt, at pædagoger skal være med til at dække timer i skolen i for at kunne imødekomme krav om holddeling, samt at skoledagen er tilpasset, så personaleresursen kan håndtere opgaven.

Det er dog alle steder oplevelsen, at den udvidede tilsynstid giver mere børnetid. Så selvom der måske ikke er mere undervisning end ellers, oplever lærere og børnehaveklasseledere på enkelte skoler at have op mod 30 ugentlige timer sammen med elever uden den nødvendige tid til pauser. Selvom skolechefen efter pres

¹ Aftale indgået mellem Kommunernes Landsforening og Forhandlingsfællesskabet (en paraplyorganisation med 51 faglige organisationer fra det kommunale og regionale område), der muliggør, at arbejdsgiver kan flytte medarbejdere fra et overenskomstområde til et andet for at kunne varetage kritiske funktioner i forbindelse med COVID-19

fra FLF tilkendegiver, at han vil følge op på, at ledelserne sikrer, at dokumenter/informationer, der erstatter de oprindelige opgaveoversigter, ligger samlet (fx på Aula) samt tage problematisk undervisningsmængde op med lokale ledelser, hvor det er påkrævet, opleves der stadig hen mod sommerferien stort pres især for indskolingslærerne. FLF følger derfor i tæt samarbejde med tillidsrepræsentanterne på de enkelte skoler udviklingen for at støtte op om arbejdet med at sikre en holdbar arbejdsdag.

Samtidig med genåbningen for de mindste elever oplever lærere i udskolingen større og større mistrivsel i elevgruppen. FLF indleder dialog med forvaltningen om tolkning af nødundervisningsbekendtgørelsen, men kommunen vurderer, at der ikke er mulighed for at omgå kravet om fjernundervisning generelt, hvilket vil sige, at man ikke kan lave ordninger for hele klasser men kun for enkeltelever. Dette bakkes op af DLF.

Den 27. april behandler Frederiksberg Kommunes Undervisningsudvalg en række krav til fjernundervisningen for de store elever. Kravene har fokus på instrumentelle og kvalitative mål, frem for at tage udgangspunkt i skolernes vurdering af, hvad der er muligt og meningsfuldt. FLF foreslår, at kommunen understøtter skolernes arbejde med følgende principper:

- Fokus på at faglighed går hånd i hånd med fokus på den individuelle trivsel og klassefælleskab.
- Der iværksættes en aktiv opsøgende indsats for elever, der ikke er aktive i nødundervisningen, eller som der af andre grunde opstår bekymringer for.
- Der arbejdes fortsat med udviklingen af nødundervisningens elementer og af læreres og elevers tekniske kvalifikationer inden for rammerne af det mulige og meningsfulde i den konkrete kontekst.
- Udnytte muligheden for nødpassning også for elever i 6.-10. klasse, hvis der er behov herfor.

Til trods for FLF's henvendelse vedtager Undervisningsudvalget de oprindeligt foreslåede krav til nødundervisningen.

Da 6.-10. klasserne vender tilbage til den fysiske undervisning den 18. maj 2020, har FLF – belært af erfaringerne fra den første genåbningsfase – været i tæt dialog med tillidsrepræsentanter i det fortsatte arbejde for at sikre, at der på alle skoler er tydelige udmeldinger om arbejdstid, samarbejdspartnere, forventninger til opgaveløsning og sikring af pauser.

For at kunne overholde afstandskravene i 2. fase af genåbningen har Frederiksberg Kommune lejet lokaler af CBS både ved Porcelænsøen og på Solbjerg Plads. Selvom lokaliteterne i udgangspunktet er gode, opleves der især på Solbjerg Plads problemer med aflåsning, toiletfaciliteter og kommunikation om rengøring. FLF rejser sagen over for forvaltningen, der efter en del tøven anerkender problematikkerne, men mener, at det ikke kan betale sig at lave om på dem, da sommerferien på dette tidspunkt er lige om hjørnet.

Op mod sommerferien står det klart, at afstandskravet suspenderes, når skolerne starter til august. FLF henvender sig til både politikere og forvaltning med en opfordring til, at den fremtidige coronahåndtering tager udgangspunkt i:

- Tillid til, at skolens personale og ledelse til enhver tid arbejder målrettet og seriøst med at skabe det bedst mulige tilbud indenfor det fagligt mulige og meningsfulde.
- Plads til lokale løsninger, så praksis i videst muligt omfang tager udgangspunkt i elevers og medarbejders dagligdag.
- Anerkendelse af, at fysiske forhold (lokalestørrelser, beliggenhed, udearealer m.m.), aktuel personaleresurse, elevtal og -sammensætning har stor betydning for skolernes mulighed for implementering af initiativer, krav, principper m.m. af både kommunal og national karakter.
- At kvaliteten i skolens praksis understøttes af styringsmæssigt fokus på kvalitet i kerneopgaven og tilbagemeldinger herpå, frem for af instrumentelle og kvantitative krav.
- At detaljerede og detailorienterede krav øger risikoen for en skoledag, der er styret af instrumentelle og kvalitative krav, frem for fokus på elevers og medarbejders dagligdag.
- At plads til nærhed og lokale løsninger styrker kvaliteten i kerneopgaven.

August til december 2020

Kredsen er i tæt samarbejde med tillidsrepræsentanterne om coronasituationen på skolerne. På baggrund heraf retter FLF en lang række henvendelser til Frederiksberg Kommune:

FLF lægger i begyndelsen af september pres på Frederiksberg Kommune for at få alle skoler til at udarbejde coronaberedskabsplaner, der dels beskriver, hvilke handlinger, der forventes igangsat af hvem, hvis en medarbejder, elev eller en klasse sendes hjem, dels tydeliggør rammer og forventninger for fjernundervisning (herunder i hvilket omfang en lærer kan stå alene med ansvar for både fjernundervisning og almindelig undervisning), og endelig hvor det tydeliggøres, hvordan man stadig arbejder med smittebærende foranstaltninger.

FLF meddeler Frederiksberg Kommune, at der opleves modstridende udmeldinger ift. coronahåndteringen: Hvorfor aflyses lejrskoler og brobygning, mens andre eksterne aktiviteter fortsætter? Hvorfor aflyses svømning/svømmebusser, når man samtidig skal afholde holddelt sprogundervisning samt valgfag på tværs af skoler og klasser? Frederiksberg Kommune oplyser, at man blot følger retningslinjer og vejledninger, og at man ikke har mulighed for at skabe mere sammenhæng i coronahåndteringen.

På en række Faglig Klub-møder vedtager lærere og børnehaveklasseledere en fælles udtalelse, som TR-gruppen har arbejdet med efter sommerferien. Udtalelsen beskriver, hvilke fælles læringspunkter, skolerne kan bringe med videre fra coronatiden i foråret. FLF bruger udtalelsen i arbejdet med kommunens proces om coronalæringspunkter og planlægger at tage pointerne med videre i arbejdet med "Fremtidens skole", der dog først igangsættes i januar 2021.

På baggrund af konkrete henvendelser fra skolerne rejser FLF et krav om gratis visir til skolernes personale. Dette krav afvises i første omgang af skoleafdelingen, da brug af visir er en *ret* for lærerne og ikke en *anbefaling* eller en *pligt*. FLF rejser sagen over for HR-afdelingen, der tøver med at svare. FLF kan konstatere, at der i skrivende stund er adgang til visir på alle kommunens skoler.

FLF og Frederiksberg Kommune drøfter også livestreamning af undervisningen for elever, der er hjemsendt til coronatestning. DLF mener, at persondataforordningens bestemmelser betyder, at livestreaming af undervisning ikke må foregå uden samtykke fra både elever, forældre og lærere. DLF vurderer dog også, at der grundet undervisningsministeriets udmeldinger om coronasituationen kan være tale om en gråzone. Frederiksberg Kommune vurderer, at persondataforordningen ikke er til hinder for at pålægge livestreaming af undervisning. FLF appellerer til, at det bør være et pædagogisk valg, om livestreaming benyttes ved hjemsendelse, og kommunen og FLF er enige om, at man vil gå langt for at undgå en konkret sag, hvor livestreaming bliver pålagt. FLF erfarer, at flere skoler udelukker brugen af livestreaming, og vi har på nuværende tidspunkt ikke kendskab til, at lærere har livestreamet undervisning til hjemsendte elever.

Desuden er FLF i dialog med Frederiksberg Kommune om fleksible ordninger for medarbejdere, der passer hjemsendte børn – rammer for 8. klassernes valgfagseksamen – fortsat øget tilsynspligt og dennes betydning for arbejdspresset på skolerne – de fortsatte restriktioners betydning for de didaktiske muligheder – samt at ovenstående betyder, at lærernes arbejdstid må prioriteres, og at forventninger til opgaver i øvrig tid må justeres, således at lærerne har mulighed for at løse den konkrete opgave, som de står overfor. I relation hertil opfordrer FLF til, at alle obligatoriske forløb gøres frivillige.

December 2020 til februar 2021

I forbindelse med 2. hjemsendelse af 5.-10. klasserne gentager FLF foreningens anbefalinger vedr. håndtering af corona, som foreningen opfordrede kommunen til at følge tilbage i juni 2020. Det er foreningens opfattelse, at flere skoler i første omgang ser tiden an frem til juleferien, og at der derfor flere steder forventes "fuldt skema" for de hjemsendte elever.

Da det mellem jul og nytår vedtages, at Frederiksberg Kommune udskyder skolestarten til den 11. januar, gør FLF opmærksom på, at lærere og børnehaveklasseledere ikke kan forventes at arbejde mellem jul og nytår, og at planlægningen af fjernundervisningen må foregå efter juleferiens afslutning. Dette er kommunen enig i, og skolerne gøres opmærksomme på dette.

I takt med at fjernundervisningsperioden udvides, er FLF i tæt kontakt med tillidsrepræsentanter på de skoler, hvor ledelsen stadig forventer, at eleverne følger normalt skema, og dermed ikke har foretaget nogen form for tilpasning til fjernundervisning.

Desuden er FLF i kontakt med kommunen, da medarbejderne på Skolen ved Nordens Plads, som ikke er omfattet af hjemsendelsen, oplever, at ledelsen ikke iværksætter de nødvendige foranstaltninger i arbejdet med de anbefalede smittebegrænsende foranstaltninger. Der undervises fx fortsat i andre grupper end stamklasserne, og medarbejdere og elever følger normalt skema og arbejder dermed ikke i faste grupper.

Efterfølgende har skolen – efter lokal dialog og drøftelser – åbnet op for omlægning af konkret undervisning til nødundervisning.

Den 1. februar meddeles det, at skolerne genåbner den 8. februar 2021. Det ligger fra start klart, at der ikke vil være krav om 1 meters afstand, og Frederiksberg Kommune melder hurtigt ud, at der forventes en skoledag af normal længde, og at SFO og klub (i 4. klasse) holder åbent i normalt omfang.

FLF henvender sig til Frederiksberg Kommune for at afklare, om den fulde skoledag prioriteres højere end hensynet til "sikker skole". FLF læser undervisningsministeriets vejledning sådan, at man i videst mulig udstrækning følger de sundhedsfaglige anbefalinger for smitteforebyggende tiltag, og at man må foretage en konkret vurdering af, om man kan følge anbefalingerne, eller om man må iværksætte yderligere tiltag, også selvom det kan have betydning for både fagrække, timetal og længde på skoledagen. Den konkrete vurdering skal foretages af skolens ledelse sammen med medarbejderne.

FLF meddeler kommunen, at man er betænkelig ved, at Frederiksberg Kommune har bedt skolerne om at have fuld åbningstid i SFO og at have en fuld skoledag. Det kan muligvis sagtens lade sig gøre, men beslutningen bør træffes i forhold til den konkrete vurdering af, om det er muligt, samtidig med at man følger de sundhedsfaglige anbefalinger

I forbindelse med genåbningen udsendes en besked til medarbejdere på mange skoler, der eftersøger personale, som frivilligt vil melde sig til kommunens skole-testkorps.

FLF meddeler kommunen og medlemmer, at foreningen ikke mener, det er muligt for lærere og børnehaveklasseledere på skolerne at have opgaven med testning for COVID-19. FLF indgår ikke en lokalaftale², der muliggør, at podningsopgaven udføres af lærere og børnehaveklasseledere.

² En sådan aftale skal indgås på baggrund af fælleserklæringen mellem Kommunernes Landsforening og Forhandlingsfællesskabet, idet podningsopgaven ikke uden videre kan pålægges en medarbejder på læreroverenskomst.

A20 og lokal arbejdstidsaftale

I marts 2020 forhandler Frederiksberg Kommune og FLF videre om en arbejdstidsaftale for lærere og børnehaveklasseledere på Frederiksberg i et forløb, hvor de første skridt blev indledt i december 2019.

Der er sat midler af til at finansiere en arbejdstidsaftale, men FLF insisterer på, at aftalen skal indeholde værdi for lærerne, hvis det skal være interessant at indgå en aftale. Derfor drøftes andre måder at prioritere lærernes undervisningstid på som mulig finansieringskilde til et undervisningsloft.

I løbet af marts 2020 har FLF og skoleafdelingen i Frederiksberg Kommune en række tekniske forhandlingsmøder om finansieringen af et undervisningsloft med udgangspunkt i at omtænke den understøttende undervisning. Dette er forvaltningen yderst betænkelig overfor, men det politiske niveau beder skoleafdelingen om at fortsætte beregningerne.

Efter Danmark lukkes ned den 16. marts 2020, beslutter Frederiksberg Kommune og FLF sig for at sætte forhandlingerne på pause; selvom der fortsat er et fælles ønske om at lave en arbejdstidsaftale, står parterne langt fra hinanden i de tekniske forhandlinger. Det vurderes, at man ikke kan komme videre uden mulighed for at mødes fysisk.

FLF bruger tiden, efter at forhandlingerne er udsat, til at evaluere sin egen indsats og inddragelse af bestyrelse, tillidsvalgte og medlemmer i den første forhandlingsrunde.

Den 10. august 2020 meddeler Kommunernes Landsforening og Lærernes Centralorganisation, herunder DLF, at man er nået til enighed om en central arbejdstidsaftale (A20). Aftalen indeholder ingen centrale bindinger på undervisnings- eller forberedelsestid, men et forpligtende samarbejdsspor, hvor parterne sammen skal finde løsninger, der støtter op om sammenhæng mellem tid og opgaver.

Den 19. august 2020 afholder FLF ordinær generalforsamling, der er udskudt fra foråret på grund af coronasituationen. På generalforsamlingen behandles den nye arbejdstidsaftale i formandens beretning, og fra talerstolen meddeler FLF bestyrelsesmedlemmer, hvad man anbefaler at stemme til den kommende urafstemning. 6 bestyrelsesmedlemmer anbefaler et ja, og 1 anbefaler et nej. Den centrale aftale debatteres på generalforsamlingen, hvor der ytres en stor utilfredshed med resultatet.

Da urafstemningen afsluttes den 1. september 2021, har 67,2 % stemt ja og 32,8 % stemt nej til aftalen på landsplan med en stemmeprocent på 77,8. På Frederiksberg har 55,7% stemt ja, og 44,3 % har stemt nej med en stemmeprocent på 73,9 %.

Frederiksberg Kommunes budgetforlig for 2021-2022, som forhandles i starten af september 2020, indeholder 11,3 mio. kr. til "fagligt løft og arbejdstidsaftale", og Frederiksberg Kommune og FLF indleder på denne baggrund samt resultatet i A20 nye forhandlinger.

FLF inddrager forud og under forhandlingerne alle skolers faglige klubber for at få læreres og børnehaveklasselederes stemme med ind i forhandlingslokalet. På de faglige klubber giver FLF's medlemmer input, ideer og argumenter til centrale temaer, som FLF's forhandlingsdelegation tager med til forhandlingerne som fx forberedelse, klasselæreropgaven og efteruddannelse.

Selvom FLF's argumenter tager udgangspunkt i praksis, kommer foreningen ikke igennem med sikret klasselærertid, forberedelsesfaktor eller fælles vilkår for efteruddannelse. Det politiske mandat, der er bestemt i forbindelse med budgetforhandlingerne, rækker ikke til flere bindinger end undervisningsmaksimum.

Til gengæld lykkes det FLF at få alle A20's bestemmelser om samarbejde ind i den lokale aftale, selvom kommunen ønsker at tage dele ud som betaling for undervisningsloftet. På baggrund af meldinger fra de faglige klubber kan forhandlingsdelegationen vise, at behovet for prioriteringer og sammenhæng mellem tid og opgave ikke bare er noget, der behandles i A20, men noget som er et reelt behov på skolerne. Når der ikke kan aftales bindinger, kan proces og gensidige forpligtelser til at sikre sammenhæng mellem tid og opgave ikke fjernes.

I midten af december 2020 afsluttes forhandlingerne mellem Frederiksberg Kommune og FLF. Resultatet er en aftale, der sikrer lærere og børnehaveklasseledere på Frederiksberg:

- et undervisningsmaksimum
- at både tid til individuel forberedelse, fælles forberedelse og elevpauser fremgår af opgaveoversigten
- en kvartalsmæssig opgørelse af arbejdstiden, *eller* det planlagte anerkendes som det præsterede, hvis arbejdstiden ikke registreres
- en konkret udmøntning af den samarbejdsproces, som skal danne grundlag for prioriteringen af lærernes arbejdstid i samarbejde mellem lærere/kreds og kommune, og hvis formål er at understøtte og sikre sammenhæng mellem tid og opgaver samt undervisning og forberedelse.

Aftalen underskrives ved en virtuel ceremoni den 15. januar 2021 af både borgmester, undervisningsudvalgsformand og kredsformand for FLF. Ved denne lejlighed retter kredsformand Lasse Hansen en stor tak til borgmester og undervisningsudvalgsformand. Han understreger vigtigheden af den politiske vilje til at lave en aftale og til at afsætte midler til det som afgørende for, at det er lykkedes.

FLF skyder arbejdet med implementering af den nyunderskrevne arbejdstidsaftale i gang på en onlinetemadag med foreningens tillidsvalgte i slutningen af januar 2021. Her arbejdes med kendskabet til samarbejdssporet, krav til dokumenter (skoleplan og opgaveoversigt) samt med strategi for implementering.

Det er målet, at lærerprofessionens faglighed afspejler sig i prioriteringer og beslutninger i og for skolen. Det er givet, at man ikke kan løse alle problemer og udfordringer på én gang, både fordi samarbejdet løbende skal kvalificere prioriteringer, men også på grund af coronasituationen, der kan vanskeliggøre samarbejdsprocessen. De tillidsvalgte i FLF er enige med bestyrelsen i, at det første sted, foreningen har en fælles indsats, er omkring klasselæreropgaven, da der 1) ikke er sikret tid til denne opgave med A20 og den lokale aftale – og 2) er mulighed for at evaluere rammerne for klasselæreropgaven og genforhandle netop denne del uden at åbne hele aftalen – og 3) fordi klasselæreropgaven ofte tager tid fra forberedelsesopgaven. Der er også enighed om at, ingen – hverken medlemmer eller TR'er – skal stå alene med opgaven eller ansvaret ifm. denne aftale. Derfor har FLF et bredt fokus og udarbejder baggrundsmateriale til en lang række emner.

I februar 2021 udsender FLF invitationer til 2 medlemsmøder om A20 og lokalaf-talen. Møderne afholdes i starten af marts.

Inklusion

FLF's bestyrelse beslutter i august 2020, at man igen vil have inklusion som tema for det fagpolitiske arbejde. Dette var allerede en ambition for bestyrelsens arbejde i 2019, men af forskellige grunde fx corona er arbejdet endnu ikke for alvor rullet ud. Bestyrelsen vil sætte inklusionen på dagsordenen, fordi det opleves, at succes med inklusionsopgaven vanskeliggøres af mangel på hjælp fra resursepersoner, manglende mulighed for tolærerordninger, lange sagsbehandlingstider, ofte mange elever med særlige udfordringer i én klasse samt ledelser, der ikke har den fornødne tid til at støtte op om inklusionsopgaven. Dette medfører, at eleverne ikke får de tilbud, som de har behov for, og at arbejdsmiljøet for lærere og børnehaveklasseledere, der arbejder med inklusion, kommer under pres.

Derudover er det i Budget 2020 besluttet at sætte gang i en analyse af specialundervisningen på Frederiksberg, fordi der over de seneste år har været stigende udgifter på området. Analysen udføres af KLK (KL's konsulentbureau), og i løbet af september inddrages blandt andet skolernes TR'er i en række interviews, der skal afdække styrker og udfordringer i specialundervisningen og inklusionsopgaverne i skolevæsnets på Frederiksberg.

Samtidig med, at KLK arbejder på sin rapport, udfører FLF en række interviews med udvalgte nøglepersoner på både special- og almenområdet for at få et overblik over, hvordan foreningens medlemmer oplever mulighederne for at lykkes med inklusionsopgaven og for at udføre god specialundervisning. Pointerne fra interviewene udgør en væsentlig del af FLF's baggrunds- og praksisviden om inklusion i det videre arbejde.

KLK's analyse præsenteres i en rapport, som offentliggøres i december 2020. I januar 2021 går Frederiksberg Kommune i gang med at søsætte en række projekter, der skal implementere store dele af rapportens anbefalinger.

Desværre er rapportens fokus i højere grad, hvordan udgifterne til specialundervisning bliver lavere, frem for hvordan lærerne i almenområdet lykkes med inklusion.

FLF henvender sig til Frederiksberg Kommune for at få overblik over de mange projekter og for at ytre ønske om, at der sættes fokus på skolernes – i særlig grad læreres og børnehaveklasselederes – mulighed for at arbejde med inklusionen. FLF giver udtryk for, at foreningen gerne vil samarbejde om at sætte fokus på inklusionsopgaven, og at foreningen ikke mener, at opgaven er lykket, hvis kommunen ikke har lettet vilkårene for arbejdet med inklusion på normalområdet. FLF giver kommunen pointerne fra de interviews, der er foretaget.

I skrivende stund har FLF et mundtligt tilsagn om at komme med i en referencegruppe til arbejdsgruppen.

Derudover igangsætter FLF arbejdet med inklusion som fagpolitisk tema på en virtuel temadag i slutningen af januar 2021. Med udgangspunkt i et oplæg om gældende lovgivning på området, KLK-rapportens anbefalinger og kommunens delprojekter arbejdes der med, hvordan inklusion sættes på dagsordenen både på den enkelte skole og i det politiske system.

Arbejdet sker med afsæt i FLF's fokusområder for arbejdet med inklusion og KLK's rapport:

- **Normalområdets muligheder for at lykkes med alle elever**, dvs. den almindelige lærers dagligdag med inklusion, herunder muligheder for samarbejde.
- **Organisering af specialundervisning på skolen**, herunder prioritering af forebyggende indsatser og den almindelige lærers mulighed for vejledning og adgang til støtteindsatser.
- **Specialområdets muligheder for at løfte opgaven** - både med specialområdet som selvstændigt område samt bygge bro til normalområdet/supervision og tilbageslutning af elever.
- **Skolesyn, vision og pædagogik** for 'Det rummelige normalområde' (Masterplan 2030).

FLF arbejder videre med inklusionsspørgsmålet sammen med de tillidsvalgte, når vi den 3. marts har ny temadag om inklusion.

Sideløbende med foreningens egne interviews om inklusion har FLF efter grundigt forarbejde blandt skolernes arbejdsmiljørepræsentanter udsendt en spørgeskemaundersøgelse om det fysiske arbejdsmiljø på skolerne på Frederiksberg. Resultatet af undersøgelsen, der har en svarprocent på 45 %, viser, at det største problem for det fysiske arbejdsmiljø på skolerne er manglende plads. Der er trange pladsforhold både indenfor og udenfor. Dette betyder blandt andet, at der er begrænset mulighed for at arbejde med holddeling. Derudover er tekniske problemer med ledninger, kabler og andet udstyr et stort problem.

FLF er sammen med skolernes arbejdsmiljørepræsentanter i gang med at afdække, hvor og hvordan resultaterne af undersøgelsen skal bruges. Udover at resultaterne skal bringes til anvendelse i forbindelse med FLF's fokus på inklusion, skal pointerne fra undersøgelsen også bæres med ind i projektet "Fremtidens Skole 2030", som desuden skal indeholde en plan for skolernes bygningsmasse.